

Studiju programmas raksturojums

Akadēmiskā maģistra studiju programma “Reģionālā politika un valsts pārvaldība”

studiju programmas nosaukums

2015./2016. akad. g.

akadēmiskais gads

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi.

Programmas nosaukums: Akadēmiskā maģistra studiju programma “Reģionālā politika un valsts pārvaldība”

Iegūstamais grāds: Sociālo zinātņu maģistra grāds politikas zinātnē (Mg.sc.pol.)

Profesionālā kvalifikācija/grāds: Sociālo zinātņu maģistra grāds politikas zinātnē (Mg.sc.pol.)

Studiju programmas mērķi: Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus politikas zinātnes jomā, kuri spēs veikt zinātniskus pētījumus, strādās praktiskajā darbā, analizēt un novērtēt dinamiskās izmaiņas Latvijas politikā, pārējās Eiropas valstīs un pasaulē.

Studiju programmas uzdevumi: Sniegt zināšanas par politikas teoriju un valsts pārvaldības dažādiem aspektiem; par politiskiem procesiem, pārvaldības modeļiem un to praktisko darbību Latvijā, Eiropas Savienībā, pasaulē. Iemācīt veikt patstāvīgus zinātniskus pētījumus, kas balstās uz mūsdienu metodoloģiskiem un metodiskiem principiem. Attīstīt kritisko domāšanu un spēju izvērtēt un prognozēt politisko procesu attīstību. Sagatavot tālākām mācībām doktorantūrā.

2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.

Studiju rezultāti:

Studiju rezultātā maģistrantūras beidzējam būs sekojošas *zināšanas un kompetence*:

1. Apgūtas zināšanas par politikas zinātnes, kā arī īpaši reģionālās politikas un valsts pārvaldības teorijas attīstību un mūsdienu tendencēm;
2. Apgūtas padziļinātas zināšanas par atsevišķiem politikas zinātnes aspektiem saistībā ar valsts pārvaldības jautājumiem;
3. Apgūtas padziļinātas zināšanas politikas filozofijas jomā, kas ļauj aplūkot pētnieciskās problēmas plašākā kontekstā;
4. Ņemot par pamatu teorētiskās koncepcijas, apgūtas paplašinātas zināšanas par dažādiem Eiropas un pasaules reģioniem salīdzinošajā politikā;

5. Apgūtas zināšanas sociālo zinātņu kvalitatīvajās un kvantitatīvajās metodēs, lai spētu tās izmantot tālākā pētniecībā.

Absolvents iegūs principiāli svarīgas *prasmes un iemaņas*:

1. Pratīs atlasīt, apgūt un analizēt speciālo teorētisko literatūru un izmantot to, lai attīstītu jaunas, oriģinālas idejas.
2. Pratīs pielietot teorētiskās zināšanas un izmantot iegūtās iemaņas darbā ar metodoloģiju, lai analizētu, interpretētu un risinātu teorētiskās un/vai praktiskās problēmas.
3. Pratīs skaidri izteikt savus slēdzienus un to tapšanā izmantoto argumentāciju, skaidrot un diskutēt par sarežģītiem politikas zinātnes, reģionālās politikas un valsts pārvaldības jautājumiem.
4. Pratīs patstāvīgi formulēt un īstenot pētījumus, kā arī rast to praktisko pielietojumu profesionālajā jomā.
5. Iegūs prasmes praktiski pielietot kvalitatīvās un kvantitatīvās metodes, veicot empīriskos pētījumus.

Studentam būs šādas *kompetences*:

1. vadīt pētnieciskos un akadēmiskos procesus, kam nepieciešamas inovatīvas, stratēģiskas pieejas;
2. īstenot starpdisciplināru pieeju pētījumiem;
3. uzņemties atbildību par ieguldījumu profesionālajās zināšanās un praksē un/vai par grupu stratēģisko rezultātu pārskatīšanu.

3. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu). Ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude. Norādīt RSU mājas lapas saiti uz pieejamo informāciju.

Uzņemšanai studiju programmā nepieciešamā iepriekš iegūtā izglītība: Augstākā – akadēmiskais vai profesionālais bakalaura grāds sociālajās un/vai humanitārajās zinātnēs. Gadījumā, ja bakalaura vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināta izglītība), kas iegūta valsts akreditētā studiju programmā, ir citās zinātnēs – pārrunās ar programmas vadītāju.

Uzņemšanai noteiktās papildu prasības: Nav.

Sīkāk skatīt RSU Uzņemšanas noteikumi maģistra studiju programmās: <http://www.rsu.lv/studiju-iespejas/uznemsana/uznemsanas-noteikumi>

4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).

Studiju programmas saturs atbilst studiju programmas nosaukumam. Apmācības aktivitātes pilna laika maģistra studijās

tiek vērtētas ar kredītpunktiem. Studiju kursu sadalījums un kredītpunktu apjoms ir šāds:

Studiju kursa nosaukums	Kredītpunktu (KP) skaits	Kursa daļa
Mūsdienu politikas teorijas	5	A
Administratīvās tiesības	5	A
Sabiedrības salīdzinošā pārvaldība	5	A
Morāle, politika un pārvaldība	5	A
Valsts un globālā ekonomika	5	A
Reģionālā politika	5	A
Mūsdienu sociālās teorijas	5	B
Politika un reliģija Tuvie Austrumi	5	B
Publiskais finanšu menedžments	5	A
Latvijas politikas aktuālās problēmas ES kontekstā	5	B
Latvijas valsts pārvalde un personāla vadīšana	5	B
Kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes	5	A
Maģistra darba sagatavošana un aizstāvēšana	20	A
Kopā	80	

A daļas priekšmeti sastāda 75% (60 kredītpunkti, jeb 90 ECTS), bet B daļas priekšmeti 25% (20 kredītpunkti, jeb 30 ECTS) no studiju programmas visa apjoma. Zinātniski pētnieciskās darbības īpatsvars ir 25%.

Studiju kursu īstenošanas plānojums

Semestris	Apmācības formas nosaukums	Kredītpunktu (KP) skaits	Kategorija	Īstenošanas laiks
1.	Mūsdienu politikas teorijas	5	A	2015. gada septembris
1.	Administratīvās tiesības	5	A	2015. gada oktobris
1.	Sabiedrības salīdzinošā pārvaldība	5	A	2015. gada novembris
1.	Morāle, politika un pārvaldība	5	A	2016. gada marts
2.	Valsts un globālā ekonomika	5	A	2016. gada februāris
2.	Reģionālā politika	5	A	2015. gada decembris-janvāris
2.	Mūsdienu sociālās teorijas	5	B	2016. gada aprīlis-maijs
2.	Politika un reliģija Tuvie Austrumi	5	B	2016. gada maijs-jūnijs
3.	Publiskais finanšu menedžments	5	A	2015. gada septembris
3.	Latvijas politikas aktuālās problēmas ES kontekstā	5	B	2015. gada oktobris
3.	Latvijas valsts pārvalde un personāla vadīšana	5	B	2015. gada novembris
3.	Kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes	5	A	2015. gada decembris-janvāris

4.	Maģistra darba sagatavošana un aizstāvēšana	20	A	2016. gada pavasara semestris
----	---	----	---	-------------------------------

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana:

5.1. izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana). Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).

Izmantotās studiju metodes un formas: Galvenās mācību formas studiju programmā ir lekcijas un semināri. Lekciju apjoms sastāda no 40% līdz 60% no kopējā kontaktstundu skaita atbilstoši studiju programmai un priekšmeta darba programmai. Attiecīgi semināru īpatsvars svārstās no 60% līdz 40% no kopējā kontaktstundu skaita. Programmas praktiskajā realizācijā liela vieta ir atvēlēta studentu patstāvīgajam darbam. Programmā tiek pielietotas sekojošas studentu patstāvīgās mācīšanās metodes: docētāja piedāvātās zinātniskās literatūras lasīšana un rakstisko kopsavilkumu un eseju sagatavošana, apgūto teorētisko zināšanu prezentācija semināros, problēmsituāciju analīze semināra debatēs, referātu rakstīšana, individuālo un grupu projektu izstrāde, kontroldarbi, mājas uzdevumu izpilde.

Pielietojamo mācību metožu mērķis ir veidot studentu spēju kritiski analizēt politiskās situācijas, pielietojot teorētiskās zināšanas, loģiski vērtēt šo situāciju attīstību nākotnē. Docētāju uzdevums ir palīdzēt studentiem organizēt patstāvīgo darbu, nepieciešamības gadījumā sniegt konsultācijas un padomus. Katrā mācību modulī paredzētas četras konsultāciju stundas. Katram akadēmiskajam kursam izstrādāts detalizēts kursa apraksts, kurā sniegta detalizēta informācija par nodarbību tematiem, pasniedzēja prasībām, obligāto literatūru un referātu tēmām. Lai atvieglotu materiāla apgūšanu, tiek piedāvātas obligātās literatūras kopijas. Lekcijas un semināru nodarbības notiek latviešu vai angļu valodā. Pasniegšanas valodu nosaka pasniedzējs kursa aprakstā.

Galvenā mācību procesa norises forma ir moduļu mācību sistēma. Moduļu mācību sistēmas priekšrocība ir studentu mācīšanās intensitāte. Eksāmeni jākārt katru moduļa beigās. Mācoties pēc moduļu sistēmas, 1. studiju gadā astoņas reizes ir jākārt eksāmeni, tas nozīmē, ka studentiem jābūt pastāvīgi. Turklāt, studenti ātri pierod sistemātiski kārtot eksāmenus. Mācoties pēc moduļu sistēmas, katram apgūstamajam kursam var veltīt pilnīgu uzmanību; šāda sistēma nodrošina mācību vielas pilnīgāku un kvalitatīvāku apguvi. Moduļu mācību sistēma ir efektīva arī tāpēc, ka ir skaidra mācību vielas apguves struktūra un izvirzītās prasības (kursu aprakstus studenti saņem kursa sākumā). Tas pieradina studentus mācīties sistemātiski uz katru nodarbību. Līdz ar to mācību process norit vienmērīgi, nevis lēcienveidīgi. Paši maģistranti uzskata, ka, sistemātiski mācoties, viņi pierod pie disciplīnas apgūt visu pakāpeniski un pēc kārtas. Kā papildus plusu jāatzīmē iespēja ātri apgūt mācību vielu, tādējādi kursi netiek izstiepti, apgūstamā viela ir koncentrēta un to ir iespējams viegli savstarpēji sasaistīt. Moduļu sistēma nodrošina pastāvīgu studenta ieinteresētību apgūstamajā priekšmetā un nepadara mācību procesu par rutīnu. Turklāt moduļu sistēma dod iespēju piesaistīt ārzemju pasniedzējus uz īsu laiku, piemēram, divām līdz piecām nedēļām.

Vērtēšanas sistēma: Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi notiek saskaņā ar Instrukciju par studijām Rīgas Stradiņa universitātē. Eiropas Studiju fakultātē vērtēšanas sistēma attiecībā uz katru atsevišķo kursu ir konkretizēta kursa aprakstā. Ar vērtēšanas kritērijiem maģistranti tiek iepazīstināti katru moduļa sākumā. Maģistrantu zināšanu un prasmju novērtējums balstās

uz desmit ballu sistēmu, kas ļauj to veikt iespēju robežās maksimāli objektīvi, precīzi un studentam saprotami. 4 ballu (gandrīz viduvēji) vērtējums tiek uzskatīts par zemāko sekmīgo novērtējumu.

Eiropas Studiju fakultātē visās programmās studentu darbs tiek vērtēts ar akumulējošās atzīmes palīdzību – tā ir gala atzīme, kuru studējošie saņem par dažādām aktivitātēm kursa (moduļa) mācīšanas laikā. T.s. akumulētā atzīme nozīmē, ka maģistranta zināšanu un prasmju novērtējumam ir komplekss raksturs. Parasti studiju kursa (moduļa) apgūšanas novērtējums ietver sekojošus parametrus:

1. lekciju un semināru apmeklējums;
2. līdzdalība un atbilžu kvalitāte semināros;
3. eseju vērtējums;
4. referāta vērtējums;
5. eksāmens.

Šāda veida vērtēšana izslēdz studenta mācīšanos tikai uz eksāmena laiku un stimulē studentu mācīties sistemātiski visa moduļa garumā.

5.2. zinātniskās pētniecības (radošās darbības) īstenošana studiju programmas ietvaros, tai skaitā pētniecības institucionālā organizācija, studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā (radošā) darbība, studējošo iesaistīšana pētniecības (radošajos) projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā.

Lai gan ik gadu mācībspēku skaits var skaitliski atšķirties par vienu līdz divām personām, kopumā 12 studiju programmas kursus realizē 10-12 mācībspēki, bet maģistra darbu vadīšanā tiek iesaistīti vēl divi akadēmiskie katedras darbinieki, tostarp studiju programmas vadītājs. Augstskolā ievēlēto profesoru, asociēto profesoru, docentu (ar doktora grādu) īpatsvars programmā ir sekojošs: 2010./2011. – 50%, 2011./2012. – 41,7%, 2012./2013. – 41,7%, 2013./2014. – 41,7%, 2014./2015. – 33,3%, 2015./2016. – 41,7%.

Akadēmiskā personāla vidējais vecums ir relatīvi zems. No programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, četri docētāji ir grupā no 45 līdz 64 gadiem, bet visi pārējie ir jaunāki par 44 gadiem.

Akadēmiskais personāls regulāri paaugstina savu kvalifikāciju, piedaloties dažādās konferencēs Latvijā un ārvalstīs. 2015./2016. mācību gada laikā docētāji ir piedalījušies pasākumos vismaz šādās valstīs: Amerikas Savienotās Valstis, Ķīnas Tautas Republika, Lietuva, Igaunija, Dānija, Beļģija, Polija. Attiecīgi akadēmiskajam personālam ir atbilstošas svešvalodu zināšanas. Studiju programmas vadītājam ir piešķirtas Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesības politoloģijā.

30% akadēmiskā personāla studiju programmas īstenošanā 2015./2016. akadēmiskajā gadā veidoja uz laiku darbā iesaistītie mācībspēki no citām augstskolām/organizācijām. Šo mācībspēku iesaistīšana notika dēļ tā, ka programmas īstenošanā lekciju kursu lasa speciālists jomā, kurā nav atbilstošu mācībspēku RSU (V. Andrējeva, A. Dravnieks, R. Bremšmits) un

kursus lasa doktora zinātniskā grāda pretendenti un doktoranti, kuri specializējas šajā jomā (parasti arī izstrādā promocijas darbu par līdzīgu tēmu).

Regulāri tiek īstenota akadēmiskā personāla un tā īstenotā mācību procesa novērtēšanas sistēma, ko īsteno struktūrvienības vadītājs.

Programmas īstenotāji veicina maģistrantu interesi par zinātnisko darbu un rada tam priekšnosacījumus. Maģistranti tiek aicināti piedalīties ikgadējā RSU Studentu zinātniskajā konferencē un citās konferencēs. Maģistrantiem kopā ar maģistra darbu vadītājiem ir iespēja publicēties un uzstāties ikgadējā RSU Zinātniskajā konferencē.

Iesaistītie docētāji veic aktīvu zinātnisko darbu – publicē zinātniskos rakstus un uzstājas ar referātiem konferencēs – ar detalizētāku zinātnisko pasākumu uzskaitījumu var iepazīties akadēmiskā personāla dzīves aprakstos.

6. Studiju programmas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze:

Iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas

Stiprās puses

1. Mūsdienīga mācību organizācija, t.s. „moduļu” sistēma, kas rezultējas kā vienmērīga studiju slodze visu semestri.
2. Liels studentu patstāvīgā darba īpatsvars un sistemātiska un daudzveidīga studentu patstāvīgā darba kontrole.
3. Augsta studentu motivācija, ko papildus sekmē nelielu studentu grupu darbs semināru nodarbībās.
4. Motivējoša „akumulētā” atzīme.
5. Plašs metodisko materiālu klāsts (izvērsti kursu apraksti, rokasgrāmatas, izdales materiāli).
6. Pētnieciskā darba iemaņu stimulācija mācību priekšmetu apgūvē.
7. Attīstīta atgriezeniskā informācija studentu novērtējumam par katru nolasīto kursu, regulāras tikšanās u.c.
8. Ārzemju pasniedzēju plašāka piesaistīšana.
9. Studentu zināšanu līmeņa konkurētspēja starptautiskajā līmenī.
10. Patīkama, uz studentiem orientēta vide (jauna korpusa modernas auditorijas) un salīdzinoši labs materiāli tehniskais nodrošinājums.
11. Bezmaksas studiju vietas iegūšanas iespēja, balstoties sekmju vērtējumā.

Vājās puses

1. Kvalificētu pasniedzēju trūkums Latvijā, līdz ar to doktorantu pieaicināšana pasniegšanā.
2. Valsts finansiālā atbalsta trūkums akadēmiskajam mācību procesam – valsts budžeta finansēto vietu neesamība.
3. Nepieciešamība regulāri paaugstināt mācību maksu – vismaz inflācijas līmenī.
4. Ārzemju lektoru apgrūtinātā iesaistīšana programmas īstenošanai pieejamo ierobežoto finanšu resursu dēļ.

Iespējas

Draudi

1. Darba tirgus prasību pieaugums pēc kvalificētiem speciālistiem sociālo zinātņu jomā. 2. Vasaras kursu programmu veidošana. 3. Docētāju un maģistrantu mobilitātes veicināšana. 4. Partnerattiecību organizēšana ar valsts pārvaldes iestādēm, organizācijām un privātajiem uzņēmumiem kā nākamajiem darba devējiem. 5. Tālmācības ieviešana un attīstība.	1. Valsts finansiāla atbalsta trūkums. 2. Relatīvā ekonomiskā nestabilitāte valstī, inflācijas līmeņa paaugstināšanās; valsts labklājības līmeņa ietekme uz iedzīvotāju pirkspēju un iespēju apmaksāt kvalitatīvas studijas. 3. Nodarbinātības sektora cikliskums. 4. Konkurences palielināšanās sociālo zinātņu piedāvājumā augstākās izglītības mācību iestāžu vidū. 5. Augstākās izglītības attīstības politikas nenoteiktība valstī.
* SVID analīze ir balstīta uz studentu aptaujām un pasniedzēju viedokļiem.	
7. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem. Piemēram, RSU Absolventu asociācijas veikto pētījumu (2015) “RSU absolventu nodarbinātība” http://ej.uz/RSUabsolventuaptauja	
8. Iepriekšējā akreditācijā (ja tāda ir bijusi) studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši). Nav.	
9. Informācija par ārējiem sakariem: 9.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs. Programmā iesaistītie docētāji un studenti sadarbojas ar dažādām Latvijas valsts institūcijām, Latvijas diplomātiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs, ārvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām Augstskolas vai koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju programmas īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu. Programmas pasniedzēji veic individuālo zinātnisko sadarbību ar ārvalstīm un dod iespēju iesaistīties arī maģistrantiem. 2015./2016. akadēmiskajā gadā docētāju zinātniskās aktivitātes un pieredzes apmaiņas braucieni vismaz uz šādām valstīm: Amerikas Savienotās Valstis, Ķīnas Tautas Republika, Lietuva, Igaunija, Dānija, Beļģija, Polija. 9.2. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji. 2015./2016. akadēmiskajā gadā neviens no maģistratūras studentiem un docētājiem nav piedalījies starptautiskā	

apmaiņā. 9.3. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām. Nav. 9.4. Studiju programmas vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u.tml. Nav.
10. Studiju programmas atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti. Individuāli par studiju programmu šāda aptauja nav veikta. Ir veiktas kvalitatīvas pārrunas ar esošajiem darba devējiem. Parasti tikšanās ar darba devējiem norisinās studiju gada beigās, vai arī neregulāri, organizējot dažādus pasākumus. Ne visi darba devēji ir atsaucīgi piedalīties mācību procesa analīzē, taču atsevišķi darba devēji ir ļoti aktīvi sadarbības partneri politikas zinātnes studiju programmām gan bakalaura, gan maģistra līmenī. Politikas zinātnes katedrai, kuras sastāvā pastāv maģistra programma „Reģionālā politika un valsts pārvaldība” ir sadarbības līgumi ar dažādām institūcijām, piemēram, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Ārlietu ministriju, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi, Latvijas Ārpolitikas institūtu.
11. Studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām. RSU maģistra studiju programma „Reģionālā politika un valsts pārvaldība” atbilst MK 03.01.2002. noteikumu nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” prasībām un tiek īstenota saskaņā ar Augstskolu likumu (pieņemts 02.11.1995.), RSU Satversmi, RSU Senāta lēmumiem un RSU Studiju reglamentu I. Programma tiek īstenota ņemot vērā RSU pētniecības galvenos virzienus, kas saskan ar Latvijas Nacionālās attīstības plānu 2014.-2020.gadam (pieņemts: 20.12.2012.), kā arī ir vērsta uz jaunas pasniedzēju, zinātnieku paaudzes sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam Nr.331 “Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”. Tāpat maģistra studiju programmas pilnveides procesā tiek ņemti vērā Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūru dokumenti un atbilstība Boloņas procesam.

Studiju programmas vadītājs: _____ Māris Andžāns
Paraksts, atšifrējums

Datums: 24.10.2016.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes

2016.gada _____ sēdē

Protokols Nr. _____